

Sınıf Mücadelesi

Aylık
işçi gazetesi

3 Haziran 2016

Sayı: 216

Fiyatı: 1.5 TL

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ, BİRLEŞİN!

**Hükümetler, siyasetçiler değişiyor;
siyaset hep aynı işçi düşmanı!**

Her hükümet kurulduğunda olduğu gibi yine patronlara yeni olanaklar sağlanırken işçi haklarını geriletken bir yasa ile işe başlanıyor. İş kanunu, SGK, kiralık işçilik ve başkaları. Aslında aynı hükümet devam ediyor; sadece cumhurbaşkanı emir vereceği kişiyi değiştirdi ancak bu durum değişmeyecek: Şimdi de kıdem tazminatı hakkı topun ağzında.

BİZ KİMİZ?

Bugün kapitalist topluma egemen olan anlayış sömürücü, ırkçı, gerici, baskıcı ve cinsiyetçi zorbalığa dayanmaktadır. İnsanlık için tek çıkış yolu komünizmdir. Bu siyasetin, Stalinizmin politika ve uygulamalarıyla ortak bir yönü yoktur.

Sınıf Mücadelesi, işçi sınıfı tarafından uluslararası düzeyde kurulacak bir komünizmden yanadır; Stalinizmin "Tek Ülkede Sosyalizm" hayaline karşılık, komünizmin uluslararası bir düzeyde mümkün olacağını savunur.

Sınıf Mücadelesi, insanlığın kurtuluşu olan komünizmi, kadın ve erkeklerin her türlü sömürü ezme-ezilme ilişkisinden, ayrımcı uygulamalardan kurtuluşu olarak anlar. Başta Kürt ulusu olmak üzere ulusların kendi kaderlerini tayin hakkını savunur.

Sınıf Mücadelesi, kapitalistlerin kârı uğruna işçilerin sömürülmesine hizmet eden burjuva devlete, meclise, mahkemelere, orduya ve polise karşıdır.

Sınıf Mücadelesi, sendikaların devletten bağımsızlığını ve sendika içi demokrasiyi savunur. İşçilere ihanet eden sendika bürokratlarına karşı mücadele eder; sendikaların yeniden birer işçi örgütü haline gelmelerini savunur.

Sınıf Mücadelesi, tüm işçilerin, emekçilerin ve yoksulların öz çıkarlarını savunacak ve işçi sınıfına dayanan devrimci bir işçi partisinin kurulmasını amaçlar.

Sınıf Mücadelesi, uluslararası işçi sınıfının partisi olacak olan IV. Enternasyonal'in yeniden kurulmasını savunur; bu amacı paylaşan devrimci örgütlerle birlikten yanadır.

Sınıf Mücadelesi'nin savunduğu görüşler bunlardır. Bu nedenle bu gazeteyi savunanlar Troçkisttir. Marks, Engels, Lenin ve Troçki'nin geleneğine bağlıdır; enternasyonalist komünisttirler.

Başyazının devamı:

Uzun yıllardır, işçi sınıfının haklarında, çalışma koşullarında gerileme oluyor. Üstelik tüm bunlar, patronların hızla palazlandığı, zenginleştiği, modern, teknolojik olanakların yaygınlaşmasıyla aynı zamanda oluyor. Toplumdaki olanaklar artıyor gibi görünüyor ama işçilerin çalışma koşulları, ücret, iş güvencesi, emeklilik, izin hakları, sosyal olanaklardan yararlanma, yaşamlarını iyileştirmesi aynı seviyede artmıyor, yaygınlaşmıyor.

Patronlar, işçiye ödedikleri ücreti geri almanın, işçiyi bir makine veya eşya gibi kiralamanın yani işçiliği daha da değersiz, ucuza getirmenin çabası içinde. Askeri darbeden sonra işçi olmak, önceki dönemden çok daha farklı ve kötü koşullarda çalışan olmak demektir. Zaman içinde de bir çok değişim yapıldı, bugün işçi olmak bir kez daha değiştiriliyor. Elbette olumsuz yönde! Birbirinin komşu fabrikalarda bile ayrı ücret, çalışma saatleri var, taşeronda çalışmak ayrı, aynı banka veya aynı hastane içinde bile farklı koşullarda, hakları bağlı olduğu patrona veya müdüre göre değişen, yan yana çalışan işçiler, emekçiler var.

İşçi ölümlerini azaltacak, çalışanın sağlığını koruyacak bilgi ve teknoloji var ama kullanılmıyor. Daha verimli ve hızlı üretim araçları var ama çalışma saatleri azalmıyor. Ekonomik kriz yok, patronlar çok memnun ama ücretler bile düzenli ödenmiyor. Soma katliamından sonra sözde verilen haklar, patronların ortak tutumuyla maden işçilerine kullanılmıyor hatta işçiler adeta zarar görüyor.

Dünyada gittikçe derinleşen ekonomik krizin etkileri, ırkçı, yabancı düşmanı siyasetlerin güçlenmesi, Kürt halkına yönelik sürdürülen acımasız savaş, Suriye ve Irak'ta bitmeyen savaş ve çatışmalar, tüm bunların neden olduğu ortam, emekçilere kendi haklarını savunmak için bile cesaret vermiyor. Bir çok emekçi, ortamı göz önünde bulundurup hak kaybına ses çıkarmayı düşünmüyor.

Bu doğru bir tutum değil. Her şeyden önce sadece işçiler, emekçiler kemer sıkıyor, patronlar ve siyasetçilerinde en ufak bir taviz yok. İşçinin hakkını gerileten her düzenleme "daha iyi olacak" bahanesiyle yapılıyor. İyi olmadığına, iyisi de gelmiyor. Örneğin taşeron için iyi olacak dendi, şimdi kaldırılıyor ama yerine getirilen sözleşmeli çalışma ve kiralık işçilik, taşerondan da kötü.

Bugün işçinin durumu, sadece kârını düşünen patronların keyfine kalmış durumda. İşçi hakları her zaman en son sırada. Hatta müdürler, Zonguldak madencilerine yapıldığı gibi kamu görevlileri de tıpkı patronlar gibi hareket ediyor.

Ancak işçi sınıfı, çaresiz değil. Ne kendini işyerine kapatması ne de öldürmesine gerek var. Birlik olup, örgütlenmesi, gücünü ortaya koyup mücadele etmesi bu gidişatı durdurmaya, hatta tersine çevirmeye yetecektir. Tıpkı 15-16 Haziran 1970'te hem patronlara hem de hükümete geri adım attığı gibi. Geçen yıl Renault işçilerinin de yaptığı buydu. Üstelik bugün Türkiye işçi sınıfı, çok daha deneyimli ve sayısı, üretimdeki vazgeçilmez konumu nedeniyle çok daha güçlü. (01.06.2016)

Emekçinin Gündemi

Kiralık işçilik; patronlara bir kıyak daha!

Özel İstihdam Bürolarına, patronlara işçi kiralama yetkisini veren yasa, işçiyi hem aracı şirket, hem de patron tarafından çifte sömürüye maruz bırakacak. Buna ek olarak işçinin, iş kanunda var olan ve toplumda yerleşmiş temel sosyal haklardan yararlanmasına da engel olacak.

Bunların başında emeklilik hakkı geliyor. Kiralık işçilerin sigorta primi, sadece çalışılan süre için yatırılacağından emeklilik için gereken primi doldurmak çok güç! Ayrıca 10 yıl sigortas ve 1.800 (4,5 yıldan fazla) gün primi olmayan kiralık işçi, malul olsa bile aylık alamayacak. Beş yıl sigortas ve 900 gün (2 yıl) primi olmayanlara da aylık bağlanmayacak.

Başka bir kayıp ise işsizlik sigortasında. Son 3 yıl içinde 600 gün prim ve son 120 gün kesintisiz prim koşullarını sağlayamayan geçici işçiler, işsizlik ödeneği alamayacak.

Hastalık sigortası yönünden de kayıpları var. Son 90 gün (3 ay) prim yatma koşulunu sağlayamayan kiralık işçiler hastalandıklarında, iş göremezlik ödeneği alamayacak.

Kadın işçilerin yararlandığı haklar açısından da kapıları olacak. Doğum tarihinde sigortalı olmayan kadın işçi, son bir yılda 90 gün primi olmayan kadın işçi analık ödeneği alamayacak.

Koltuk için partisini bırakıp AKP'ye kapı atan ÇSGB bakanı değil ama bakanlığın bürokratları, bu kanunla işçi haklarının, iş kanundan çok daha

geriye çekildiğini iyi biliyor. Zira bakanlığın hazırladığı resmi raporda, özel istihdam bürolarının olduğu ülkelerdeki uygulama örnekleri sıralanmış. Sadece iş kazaları rakamları bile bir çok şeyi anlatıyor: Kiralık işçiler, işteki tehlikeler hakkında en az bilgi verilenler. Belçika'da kiralık işçiler için iş kazası riski diğer çalışanlardan iki kat fazla. Fransa'da ise 6 kat fazla.

Özel istihdam bürolarında çalışanların iş güvencesi, ayık ücret güvencesi olmadığı gibi örgütlenme ve hak arama imkanları neredeyse ortadan kalkıyor.

İşçilerin aynı işyerinin işçisi, aynı üretimin parçası olmalarına dayanarak oluşturdukları her türlü birlik, dayanışma, örgütlenme zemini yok ediliyor. Böylece patronların keyfine terk ediliyor yani ücret ve çalışma şartları, kölelik şartlarına indiriliyor.

Örneğin bu kanunun 7. Maddesine göre işçi kiralama sözleşmesi (g) bendi hariç toplam sekiz ayı geçmemek üzere üst üste en fazla iki defa, aradan 6 ay geçtikten sonra ise aynı şekilde yenilenebiliyor. (g) bendi ise mevsimlik işler hariç dönemsel iş artışları demek.

Yani dondurma fabrikaları, yaz dönemi iş arttı diyerek, kiralık işçi alacak, tekstil fabrikaları kış geldi iş arttı diyerek, kiralık işçi çalıştıracak. Oysa bu dönemler, işsizlerin iş bulduğu, işinden memnun olmayanların iş değiştirdiği, geçici çalışanların kadroya

girdiği dönemler. Artık böyle olmayacak.

Aslında bu bahane de yalan, çünkü 8 aylık “dönemsellik artış” mı olur? Patron işi büyüt müştür ama işçi ücreti ödemek istemiyor, işte kiralık işçi kanunu bu olanağı sağlıyor.

Bu kanun, sadece kiralık işçileri değil, sendikalı, sendikasız tüm işçi sınıfını vuracak, haklarını geriletecek. Kanunda, kadrolu işçi çıkarılmasını yasaklayan, üst üste çalıştırılan kiralık işçinin kadroya alınmasını gerektiren, grev ve lokavt döneminde kiralık işçi çalıştırmasını yasaklayan maddelerin hiç birini patronlar takmayacak.

Bu ve benzeri yasaklar, iş kanununda taşeron çalıştırmaya ilişkin olarak, kısa dönemli çalışma ödeneğine ilişkin olarak, iş güvencesi kanunda da var. Oysa sendikaların yaptığı grev sırasında, taşeron işçiler, grevci işçilerin işlerinde çalıştırılıyor.

Hiçbir patron yasaları takmıyor, kanunlar sadece işçi hakkını aramaya kalkarsa, “kanun var” demek için yazılıyor. İşte bu nedenle kanunlara karşı değil, patronlar düzeninin kendisine karşı tüm işçi sınıfı birlik olmalı, mücadele etmeliyiz. (01.06.2016)

Bireysel emeklilik (BES) tuzağı

2001 yılında yasalaştırılan ve 12 yıl boyunca, 6.5 milyon katılımcıya ulaşan Bireysel Emeklilik Sistemi (BES), ücretlilerin görece orta ve üst gelir grubuna yönelikken, 2013'ten itibaren devlet katkısıyla, teşvik edildi. Bugün, adım adım tüm işçi sınıfına dayatılıyor.

BES'e kayıt olacaklara, ödeyecekleri pirimin %25'i kadar devletin ek katkı yapma şartları şunlar: 10 yıl boyunca sistemde kalmak yani pirim ödemek ve 56 yaş doldurmak.

Çoğu işçi asgari ücret, 1.300 lira alıyor, nereden arttırdı en düşüğü 100 lira olan BES pirimini ödeyecek.

Çalışma bakanı, "işçinin talebi var, en güzel sistemi getireceğiz" diyor ama patronların, işçi sınıfının cebindeki her bir kuruşa el

koymasına yasal zemin hazırlıyor.

Aslında BES, hem kıdem tazminatı fonu hem de SGK'nın yerini alacak. İşçinin ücretinden, açıkça patronların bankalarına, emeklilik şirketlerine para akıtılacak ve böylece finans sermayesi beslenecek. Bu emeklilik şirketleri, bankalar, örneğin Bank Asya gibi battığında ya da Sarraf olayında Halkbank hisselerinin dip yapması gibi birikimler eriyebilecek.

Dahası, özel emeklilik fonlarına yatırılan emekçilerin parası; hisse senedi, tahvil ve türlü finansal araçlarla kapitalizmin her türlü finansal spekülasyonlarına ve krizlerine açık hale getirilecek.

İşçilerin gelecek güvencesi olan, SGK kesintileri, ücretten, patrone dan yada devletten ödense de aslında

işçilerin kendilerinin ürettiği zenginlikten geliyor.

Emekçiler, "bizi kapsamıyor" diyerek, dayatmaya karşı çıkmazsa, çok önemli hak kaybına uğrayacak. Çünkü sistemin uygulandığı ABD'de olduğu gibi emeklilik tam anlamıyla imkansız hale gelebilir.

ABD'de 2001'de dev enerji şirketi Enron, 4 ay gibi kısa bir sürede hisselerinin en değerli olduğu anda en değersiz yani sıfıra inmesiyle battı. Şirkette çalışanların emeklilik pirimleri de Enron'un sigorta şirketinde birikiyordu. Enron batınca, 4 bini aşkın emekçi hem işsiz kaldı hem de emeklilikleri buhar oldu. Eğer bugün karşı çıkmazsak, bizleri de benzeri sorunlar bekliyor. Geleceği üretenler olarak geleceğimize sahip çıkmalıyız! (28.05.2016)

Kadın, bir insandır ve bedeni kendine aittir!

Cumhurbaşkanının, "Zürriyetimizi artıracamız. Neslimizi çoğaltacağız nüfus planlamasımı, doğum kontrolüymüş hiçbir müslüman aile böyle bir anlayış içinde olamaz" demesi, medyada bir tartışma başlattı.

Erdoğan, bir konu bulmalıydı çünkü önceki başbakanının büyük reklam yaptığı "vizesiz geçiş" tarihi, geldi geçti. Hiç bir şey olmadı. Tıpkı yeni hükümetin kurulmasının hissedilmemesi gibi.

Erdoğan'ın nüfus artış hızını yükseltmek için bir süredir, bir yanda kadınları

aşağılayan, diğer yanda para, izin vaadiyle teşvik eden, dini gericiliği de kullandığı bir çabası var. Patronlar, yedek işçi ordusu yani işsizlik tehdidi olmadan, işçileri daha kötü koşullarda çalışmaya mahkûm etmede zorlanır. Esas çabası bundan.

Cumhurbaşkanı, son konuşmasında müslümanlığı kullanması, bu güne kadar devletin suyuna gidip çarşaf çarşaf köşe yazılarında, derin ilmi açıklamalarında, nazsıl yapılacağını en ince ayrıntılarına kadar açıklayıp doğum kontrolününün müslümanlığa uygun olduğu cevazını veren sözde önemli din bilginlerini zor

durumda bıraktı. Biraz kıvrırır, elbet bunu da atlatırlar. Ne de olsa onların kiblesi, Erdoğan'ınkinden farklı değil.

Dini gericileri bir yana bırakırsak, Erdoğan'a karşı çıkanların bir kısmı, nüfus artışının kanunla, lafla olamayacağını, kadınların memnun edilmesi gerektiğini söylüyor. Böyle olsa bile kadınlar, çocuk doğurmak zorunda mı? Kadınların, "Türk" doğurmak gibi bir görevi mi var?

Kadın, ailenin bir parçası haline getirilip kendi bedeni hakkında söz sahibi olmasına bile izin verilmiyor. Bu gerçekten çok çirkin. (02.06.16)

Fabrikalardan... İşyerlerinden

Gıda

Şimdi sessizlik var ama yarın...

Sabun üretim bölümü hakkında patronun Malezya planı var. Bu plana göre şu anda 10 hat olan üretim 3 hata indirilecek. Planı uygulamak için yılbaşına kadar süre olduğu söyleniyor.

Bu bölümde çalışan işçilerin çoğu eski fabrikadan, iki yıl önce gelen işçiler. Şimdi patron o işçileri işten atmak istiyor. Fakat işi kılıfına uydurmak için önce başka bölümlere gönderiyor işçileri. Bu sayede "bakın sizi çıkarmıyorum" diyor. Bakalım yıl sonunda ne olacak? Çünkü o bölümden toplam 100 işçi işten çıkartılacak gibi görünüyor. Bu arada Malezya'ya gönderilen teknik ekipte çalışan işçiler geri geldiklerinde durumun iyi olmadığını söyleseler de aslında bunun bir önemi yok.

İşçi cephesinde ise bir bıkkınlık var ve ne olursa bir an önce olsun bitsin diyorlar.

Patron şimdiden gönüllü çıkışları özendirmeye çalışıyor. Bu sayede emekliliği yaklaşmış veya başka bir iş bulmuş olan işçiler çıkmayı tercih ediyor. Sadece bu da değil, eski fabrikada işçilere bir türlü kabul ettiremediği, iki gün sağlık istirahati alanların ücretlerinin de ödenmeyeceği açıklandı. Önceden olsa büyük tepki çekecek olan bu durum hakkında en ufak bir tepki bile olmadı, sessizlik devam etti.

Patronun iki yıl önce getirdiği genel müdürün mayıs ayı sonunda gideceği söyleniyor. İşte işçileri en çok sevindiren haber, bu oldu. İki yıllık görev süresi içinde tek yaptığı işçileri bölmek ve işten atmak oldu. Şimdi işçiler onun gidişine "artık görevini yaptı ve gitme zamanı geldi" diye

bakıyorlar. Yani her şeyin patronun insiyatifinde olduğunu biliyorlar.

1 Mayıs Emek ve Dayanışma Günümüzü sendikanın organizasyonu ile Gebze Sendikalar Birliği olarak Gebze'de kutladık. Fabrikadan 40 kişilik bir katılım oldu. Ayrıca sendikanın çevre fabrikalarından olan katılım ile 100 kişilik bir kortejimiz vardı. Bu sayede Knor ve Kent Gıda işçileriyle de konuşma fırsatı bulduk. Knor'daki işçilerle ücrete ilişkin konuşmalarımızda son sözleşmede 500 lira net ücret zammı aldıklarını ve ortalama ücretin 3.000 lirayı bulduğunu söylediler. Bu bilgi bizim işçiler arasında, acaba biz de bu zammı isteyebilir miyiz tartışması başlattı. Şimdilik pek gün yüzüne çıkmasa da bu rakam, yıl sonunda başlayacak olan sözleşme için bir temel oluşturacak gibi görünüyor. Fakat bunun için şimdiden tüm işçileri hazırlama çalışmaları yapmamız gerekiyor. Elbette ücret aslında, ikinci sırada çünkü önceliğimiz iş güvencesi ve güvenli çalışma olmalı. (Bir işçi)

Sağlık

Taşeron sistemi gerçekten bitiyor mu? Hayır!

Kadro sözünün altından çıkan "özel sözleşmeli personel" uygulamasından etkilecekler arasında hastane çalışanları da var.

Buna göre taşeron işçiler, kamu kurumları ile bir sözleşme imzalayacak. Aslında taşeron şirket aradan çıkarılıyor ve kamu kurumunun kendisi, taşeronluk yapıyor. Sonuçta taşeron işçiler, kadrolu işçilerin sahip olduğu iş güvencesi, kıdem kazanma gibi haklara sahip olamıyor. Üstelik yeni sisteme geçerken işçilerden taşeronda çalıştıkları ve hak

ettikleri ama onlara verilmeyen yıllık izin, kıdem, sigorta, ikramiye gibi tüm haklardan vazgeçmeleri isteniyor.

Sözleşmeyi imzalamak için çalışılan kurumun hazırladığı sınav şartı da var. Başta sadece tıbbi sekreter, ameliyat hemşiresi gibi kalifiye işçiler için tasarlanan sınav; temizlik, güvenlik gibi kalifiye olmayan işçileri de kapsayacak. 20-30 yıldır bu işi yapan ve işi belki de herkesten iyi bilen işçilere çalışmaya devam etmek için sınavı kazanın deniyor. Çoğu işçi, matematik, Türkçe gibi derslerde başarılı olamayacak. Hakkını arayan veya farklı siyasi görüşlere sahip işçiler "sınavı kazanamadınız" diyerek işten atılabilir. Sınavı sonucunda işten atılan işçiler, kiralık işçiye dönüşebilir. Kıdem kazanamayacak, düzenli bir işleri ve iş güvenceleri olmayacak. Sürekli farklı işlerde çalıştıkları için sendikalaşma, örgütlenme ve hak ara olanağı olmayacak.

İktidar sürekli yeni gündem ile sınıf mücadelesini ikinci plana atmaya çalışıyor. Din, milliyetçilik, terör tehdidi veya güvenlik vaadiyle işçilerin mücadelesini önemsiz ve ertelenebilir gösteriyor. İşçiler bir yandan bunların etkisiyle bir yandan da işçileri örgütleyecek, bir arada tutacak ve bilinçlendirecek bir örgütün yokluğu, etkisizliği sebebiyle kendi çıkarını öne almıyor.

İşçiler, bu düzende mücadele etmeden hak alamaz. Çünkü işçilerin cebine para girmesi demek, patronların cebinden para çıkması demek. Bugüne kadar tüm haklar, mücadele ile alındı, bundan sonra da öyle olacak. O halde bize düşen burjuva hükümetlerin laf oyunlarına, hileli sistemlerine kanmamak, örgütlenmek ve hakkımızı aramak. Çünkü üreten biziz, öyleyse yöneten de biz olacağız. (01.05.2016)

Siyasetin Gündemi

Siyasi sistem dönüştürülüyor

Şırnak ve Nusaybin'deki operasyonlar biterken, en büyük "paralel yapı" operasyonu başladı. Bir çok patron, polis tutuklandı, bir üniversiteye kayyum atandı. MHP'ye yönelik operasyon da sürüyor.

Son yirmi yılda, AKP'nin oluşturduğu siyasi, ekonomik sistem, ilişkiler ağı ve düzeni, yine onun tarafından neredeyse yerle bir ediliyor.

Bunların altında, AKP'yi var etmiş olan sermaye çevresi ve adamı Erdoğan var! Birlikte yola çıktıkları güya "dava" arkadaşları çoktan geride kaldı, adları bile silindi. AKP, siyasetçi ve siyaset öğüten bir partiye döndü. Ancak Erdoğan, yolunda yılmadan devam ediyor.

Bir yanda MHP

MHP'de program, siyaset kavgası değil, koltuk kavgası ve bu da partiyi eritiyor. Erdoğan, diğer küçük partilerden ve MHP'den gelen Türkes'e önemli koltuklar verdi. Bu, parti tabanına ve de siyasi kadrolarına bir mesaj. Yani "bize gelirsiniz, iş bulursunuz" demek.

Ekonomik ve siyasi istikbalin, merkezileştiği bir ortamda, AKP'nin milliyetçilikte MHP'yi çoktan geçtiği de göz önüne alınırsa, bu mesajın etkili olması anlaşılır. Böyle devam ederse MHP daha da eriyecek ve Erdoğan'ın başkanlık hayallerinin aracı haline gelecek.

Diğer yanda HDP

HDP'ye yönelik siyasette, Kürtlerin, PKK'nin Suriye'de güç kazanmasını engellemek olduğu kadar, başkanlık sistemine,

siyaseten bile olsa karşı çıkışları da etkili.

Türk devleti, 15-20 yıl öncesine kadar, Irak'ta Kürt devleti kurulmasına "kırmızı çizgi" diyerek karşı çıkıp, binlerce Kürdü öldürmüş, yerleşim yerlerini bombalamıştı. Sonunda ABD baskın geldi ve Türk devleti siyaset değiştirip, Kürtlerin hamisi rolüne döndü.

Bugün Suriye'de benzer bir süreç başladı ve yine Türk devletinin katliamları sonuçsuz kalınca siyaset değişebilir.

Paralel de var

Erdoğan, önce burjuvazinin mutlak hakimiyeti için generalleri ve Kemalistleri gerilettiler.

Şimdi benzeri, Fethullahçılara karşı yapılıyor. Çünkü geçmişte, Erdoğan'ın işlerini görürken çok güç kazandılar ve bu gücü kendi çıkarları için dayatmaya başlamışlardı. "Paralel yapı" denmesi bundan. Şimdi onları ezmek için eğitimden hukuka, polisten ekonomiye değişiklik ve düzenleme yapılıyor.

Aslında bunlar, Şırnak'ta kendilerini "devlet geldi" diye ilan eden; Nusaybin'de cumhuriyetin istiklal marşıyla değil, osmanlının mehter marşıyla bayrak diken polisin yaptığı gibi bugün güçlenen kesimlerin kendilerini dayatmalarına yol açacak. Bu düzen, toplumu hiç iyi bir yere götürmüyor. (02.06.2016)

Taciz ve istismar her yerde!

2015 yapımı Spotlight filmi beklenmedik şekilde Oscar aldı.

Film gerçek bir olayı anlatıyor: Amerika'da çok yaygın olduğu bilirse de görmezden gelinen din adamlarının tacizlerini. Bir gazete çıkan sübyancı papaz John Geoghan ve Boston Başpiskoposu Cardinal Bernard Law hakkında küçük bir yazıyı takip eden Spotlight isimli gazeteciler topluluğu, hikayeyi kovaladıkça tüm sistemlerin iç içe geçip birbirini kolladığını görüyor. Kurgu ve anlatım olarak çok güçlü olan film bu ilişkileri görmek için de izlenmeli. Bu olay, 11 Eylül saldırılarına denk geldiği için o dönem ilgi görmedi.

Film Türkiye'de, Ensar Vakfı olayı ve Nizip Mülteci Kampı'nda çocuklara tecavüzün ortaya çıktığı günlerde gösterime girdi. Fakat afişleri asılmadı, televizyonda fragmanları gösterilmedi. Kültür Bakanlığı filmi yasaklamasa da filme sessiz bir sansür uygulandı. Hatta Hacettepe üniversitesindeki gösterimi, yönetimin emriyle özel güvenlik engelledi.

Dinin yeniden öne çıkarıldığı bu günlerde, çıkarılarını ve kendini korumak için tüm kurumlarının nasıl kenetlendiğini filmde görüyoruz.

Uluslararası Gündem

Suriye

Savaş yeniden başladı!

Suriye'nin ikinci büyük kenti Halep'te savaş yeniden başladı ve hemen 49'u çocuk olmak üzere 250 kişinin ölümüne sebep oldu. Esad iktidarı ile muhalefet ve de onları destekleyenler arasındaki barış görüşmelerinin gerçekleri ortada. 27 şubatta kararlaştırılan ateşkes hiç uygulanmadı.

ABD, 2015'ten beri Suriye'deki savaşa son vermek istiyor. Bu nedenle de Esad rejimi dahil, müteffiki Kürt milislerle, İran, Lübnan Hizbullahı ve de Suriyeli diktatörün yardımına gelen Rusya ile işbirliği yapmasına rağmen bir türlü duruma hakim olamıyor. Çözüm kararı aldığından bu yana ABD'nin sorunu, bunu, bölgedeki geleneksel müteffiki olan ve Esad rejimini her ne pahasına olursa olsun yıkmak isteyen Türkiye'ye, Arap Emirliklerine, Suudi Arabistan ve Katar'a kabul ettirebilmektir.

İşte ABD diplomasisinin çelişkili tavırları da bundan kaynaklanıyor. Çünkü bir yandan Rusya'nın askeri müdahalesini ve Esad rejiminin saldırılarını teşhir ediyor; diğer yandan hiçbir müdahalede bulunmuyor. Son bir askeri olay bunu çok iyi ortaya koydu. 29 Nisan günü ABD hükümet sözcüsü, Esad güçlerinin Halep'teki bir hastaneyi bombalamasını teşhir etti ve "rejimin işlediği tüyler ürpertici son olay" diye bahsetti. Ama aynı gün, aynı ABD hükümeti, Rusya ile Halep hariç, bütün Suriye'yi kapsayan bir ateşkes anlaşması imzaladı.

Aslında her iki taraf da, Halep'te çatışmalar için hazırlık yapmıştı. Radikal islamcı milisler, en önemlisi olan IŞİD ve Selefî Ahrar el Şam başta olmak üzere, ateşkes süresinden yararlanarak, kendilerini destekleyen Türkiye ve Körfez Emirlikleri'nden 2 bin ton silah desteği aldılar.

Her iki taraf, sivil halka

alanlarına dönüştürenlerin de gazabına uğruyor. Ek olarak, bölgedeki savaşı fırsat bilerek büyük güçlerin, kendi çıkarları için kullanabilecekleri yerel güçleri ve milisleri alet olarak kullanmaları sonucu durum devasa bir kargaşaya dönüştü.

Hakim güç olan ABD, gelinen son durumdan kurtulabilmek amacıyla,

zerre kadar saygı göstermiyor ve her iki taraf da hastaneleri bombalıyor. Birleşmiş Milletler Göçmenler Yüksek Komiserliği, savaştan "tüm tarafların sivil halka karşı canice vurduğunu" teşhir etti.

Suriye sivil halkı, savaşın başından beri "canice vurduğunu" kurbanı. Suriye'de kitleler, diktatörlük rejiminin uyguladığı aşırı baskıya ek olarak Esad rejimine muhalefet etme adına oluşan, başta IŞİD olmak üzere, tüm silahlı milislerin feci baskılarına uğruyor.

Suriye halkı aynı zamanda, rakip bölgesel düşman güçlerin, Suriye'yi savaş

Rusya'nın yardımıyla Esad rejimini kullanmaya çalışıyor. Halbuki yine aynı ABD, ilk başlarda Esad rejimini yıkmak istemişti.

Savaş bitse de ülke tamamen yerle bir edilmiş olacak ve yüzbinlerce insan hayatını kaybetmiş olacak. Milyonlarca insan da göçmen durumunda.

Emperyalist güçler ise bölgedeki hakimiyetlerini korumak için yine farklı yerel güçleri alet olarak kullanmaya devam edecek. LO (6.05.2016)

Sonu gelmeyen kemer sıkma kararları

Yeni önlemlerin oylanması sonucunda, Yunanistan'daki gelir vergisi eşiği, eskiden vergiden muaf tutulan yılda 9 bin 500 avro olan asgari ücretin altına, yılda 8 bin 600 avroya indirildi. Böylece ayda 700 avro asgari ücret alan Yunanlı emekçiler vergiye tabi oldu. Buna arazi vergilerinin ve yoksulların masrafını yükselten dolaylı vergilerin artırılması da ekleniyor. Yürürlükte olan KDV oranı % 23'den % 24'e çıkacak. Kahve, pirinç, çikolata, makarna, meyve suyu gibi ürünlerin fiyatı da artacak. Artış; benzin, yakıt, doğal gaz, su ve elektrik fiyatlarını da etkileyecek. Tütün ve sigara kadar, otobüs, havayolu ve deniz yolu biletleri de daha pahalı olacak. Bütün bunlardan başka elektronik sigara, kumar oyunları, internet üzerinden alınacak yeni vergiler de sözkonusu.

2010 yılından beri onlarca kesintiye maruz kalan emekli aylıklarının, bazıları yarı yarıya azaldı. Ulusal emeklilik aylığı tabanının, 67 yaşında olmak ve 28 yıllık bir çalışma koşuluyla ayda 384 avroya yükselmesi gerekiyordu. Buna bir de ödenen pirim üzerinden hesaplanan temel emekli aylığı eklenecek.

Bu aylığı alabilmek için çalışma yıllarını, pirim ödendiğini ispatlamak gerekiyor. Bunlar mevsimlik işçilerin, inşaat işçilerinin ve en kötü koşullarda geçici işlerde genellikle resmi kayıtları yapılmadan çalıştırılan emekçiler için doldurulması çok zor olan koşullar. Sonuç, resmi rakamlara göre ortalama brüt 750 avro olan emekli aylığının %15 daha azalması demek.

Syriza ve Alexis Çipras Hükümeti'nin koalisyon ortağı

Bağımsız Yunanlılar (ANEL) milletvekilleri, 9 Mayıs'ta, Avrupa Birliği ve IMF tarafından talep edilen son kemer sıkma kararlarını onayladı. Aynı senaryo 6 yıldır biraz farklılıkla tekrarlanıyor. Alacaklılar hep aynı: IMF, Avrupa Merkez Bankası, Avrupa İstikrar Mekanizması ve Avrupa Birliği gibi Avrupa kurum ve kuruluşları. Onlar için Yunan hükümetini, teoride borçlarını kendi halkına ödetmeye mecbur etmek sözkonusu. Halk ödüyor ama borç artıyor.

En son önlemler, vergi ve emeklilik sistemlerini daha da kötüleştirecek. Alacaklılar, özellikle de IMF, bunun yeterli olmadığını keşfetti. Ödeme için ek süre verilmeyen Yunan hükümetine 2018 yılında boç ödemesi için %3,5'lük bir bütçe fazlası gerekiyor. Aslında buna ulaşmak olanaksız ve bunu alacaklılar çok iyi biliyor. Alacaklılar bununla birlikte, 2015 yılı Ağustos ayında, istenilen tasarrufu yapamayıp borcu ödeyemediği takdirde otomatik olarak uygulanacak önleyici tedbirlerin eklenmesini istemeye hazırlanıyor.

Alacaklılar, borçların hafifletilmesini, daha sonra gelecekte belirsiz bir tarihte gündeme getirmeyi tasarlıyor. Her şeyin ötesinde, çok uzun zamandan beri söz verilen, ancak kuşkusuz 24 mayıstan önce verilmeyecek olan kredinin bir bölümünü ödeyecekler. Bu kredinin, özellikle Avrupa Merkez Bankasına temmuzda ödenmesi gereken 2,3 milyar avro ve IMF'ye ödenmesi gereken 400 milyon avroluk

borcun ödenmesinde kullanılması gerekiyor.

Avrupa ülkeleri ve IMF toplantıdan toplantıya, uzatılan bir süreden diğerine, 2015 yılı planını geciktirmekle kalmıyor, aynı zamanda hepsi, dördüncü bir planın neye benzeyeceği konusunda hemfikir.

Alacaklıların, ekonomik olmaktan daha çok siyasi olan isteklerini dayatıyor: Paranın, sonu gelmeyen bir zorbalıkla alınması ve bankaların diktatörlüğünden kaçmak isteyen bütün halklara bir ders verilmesi.

Sendikalar, yeni kemer sıkma önlemlerinin Parlametoda oylanması sırasında, birçok kentte iki günlük genel grev ve protesto gösterileri yapma çağrısında bulundu. Şubat başındaki mitinglerde kortejler çok kalabalık olmasa da grev, özellikle de kamuda başarılı oldu. Toplu taşıma, metro, tramvay ve demiryolu ulaşımı felç oldu. Denizciler, adalarla bağlantıyı engelleyerek, dört günlük grev çağrısı yaptı.

Emekçilerin bir bölümü maddi koşulların giderek zorlaşması ve bunun yol açtığı moral bozukluğuna, "en güzel günler geliyor" diyerek, alacaklıların bütün isteklerine boyun eğen bir hükümete rağmen protesto gösterilerine devam ediyor. Bu kemer sıkma politikalarına karşı tek yanıt ise bu yolda. LO (11.05.2016)

Aşırı sağ demagojisinin başarısı

Avusturya'da, cumhurbaşkanı seçiminin ikinci turunu, çevreci aday Alexander Van der Bellen kıl payı kazandı. Oyların %50.35'ini alarak 31 bin oy farkla ilk turda %35.1 oy alarak büyük bir farkla birinci gelen, aşırı sağ partisi FPÖ adayı, Norbert Hofer'i geçti.

Yeşiller adayı, hem ek katılımdan -bir ay önce ilk turda katılım %68.5 iken ikinci turda katılım %72.7'ye çıktı- hem de aşırı sağın önünü kesmek isteyen seçmenlerin oylarından yararlandı. Bu özellikle 9 eyalet başkentlerinde açıkça görüldü. Çünkü Van der Bellen, tüm bu kentlerde birinci oldu; Hofer ise küçük kent ve kırsal yerleşimlerde birinci oldu.

Bu seçimdeki temel durum aşırı sağın elde ettiği oy oranı. Üstelik eski cumhurbaşkanı, sosyal demokrat SPÖ adayı idi ve ilk turda elendi. Sonuçlar, Avrupa'nın genelinde krizin ve yol açtığı gerici ve yabancı düşmanı fikirlerin geliştiği bir ortamda alındı. Ayrıca 2015 yılında ülkeye çok sayıda göçmenin gelmesi de aşırı sağ FPÖ için iyi bir fırsat oldu. 1 milyon gibi büyük bir göçmen kitlesi, Avusturya üzerinden Almanya'ya geçti ve 90 bin göçmen, Avusturya'da kalmak için başvurdu.

Avusturya'da, ağustos 2015'te Styrie kentinde bir dondurucu kamyonunda, 70 kaçak göçmen ölü olarak bulunmuştu. Bu olayın yarattığı duyarlılık sonucu birçok Avusturyalı, göçmenleri kabul etmek ve onlara yardımcı olmak için harekete geçmişti. Ancak bu olay diğer yandan, başta işçi sınıfı içerisinde olmak üzere, bazı endişelere, özellikle de ücretleri aşağıya

doğru çekmeye yol açacak korkusuna neden oldu. Tüm bunlara ülkede bulunan ve çoğu zaman kaçak olarak çalıştırılan Macar, Romanya, Hırvat kökenli emekçilerin varlığı ve onların da sefalet ücretlerini kabul etmelerinden kaynaklanan endişeler ekleniyor. Avusturya, diğer Avrupa ülkelerine göre krizden daha az etkilenmiş olsa da, tensikatlar artıyor ve işsizlik büyüyor. Örneğin 8.7 nüfuslu bu ülkede işsiz sayısı, 500 bin civarına tırmandı.

Avusturya'da en son genel grev 1950'de sosyal demokrat iktidar tarafından bastırıldı ve o zamandan bu yana grev sayısı çok düşük. Öyle ki bazı emekçiler, grevin yasak olduğunu sanıyor. Sonuç olarak canlı bir işçi mücadelesi geleneği kalmadı ve de bu durum, kitleler arasında bir güvensizlik ortamı yaratıyor. Diğer yandan boyalı basın, aylardır göçmenlerin, kadınlara yönelik taciz ve tecavüzü abartarak manteslerine taşıyor. Ancak aynı boyalı basın, bunlar Avusturya vatandaşları tarafından yapıldığında hiç söz etmiyor.

İşte FPÖ tüm bunlarla bir korku ortamı yaratıp hem her zamanki milliyetçi ve göçmen düşmanlığını kullandı ve ek olarak sıradan vatandaşları savunan bir parti gibi görünüp demagoji yaptı. Örneğin geçen Ekim ayında Viyana'da yapılan belediye seçimlerindeki afişlerine, FPÖ'ye oy vermenin, yeni bir "Ekim Devimi" anlamına geleceği süsünü verdi!

Tüm bunlara SPÖ-ÖVP koalisyon hükümetinin siyasetini eklemek gerekir. Hükümet, ilk göçmenler gelmeye başladığında insancıl bir siyaset izledi. Ocaktan

itibaren U dönüşü yapıp 2016 için göçmen sayısını sınırladı. Slovana sınırının bir kısmına tel örgü döşedi; Avusturya ile İtalya arasındaki Brenner dağı eteklerine de tel örgü çekme tehdidinde bulundu ve de mülteci sayısını sınırlama tartışmalarını sürdürüyor. Yani SPÖ, FPÖ'nün fikirlerine sahip çıkarak, FPÖ'yü güçlendirdi.

Aslında sosyal demokratlar, FPÖ'nün kabul edilebilir bir parti olarak tanınması için çok öncelerden katkılarda bulundu: SPÖ, FPÖ ile 1983 ile 1986 yılları arasında hükümet ortaklığı yaptı ve 2015'ten beri Burgenland eyaletini birlikte yönetiyorlar. Ayrıca SPÖ'nün bazı yöneticileri, örneğin eski başbakan Franz Vranitzky ve ÖGB sendika konfederasyonu başkanı, 2018 genel seçimlerinden sonra, bu aşırı sağ parti ile işbirliği yapma taraftarı olduklarını açıkladılar.

FPÖ'nün başarısı, özellikle işçi sınıfı içerisinde, bazı kesimlerin pusulayı şaşırılmakta olduğunu gösteriyor. SPÖ, bir burjuva hükümet partisi olarak kesinlikle emekçilerin çıkarlarını savunan bir parti değil. İşçi sınıfının çıkarlarını savunan ve yol gösteren bir partiye ihtiyaç var. Avusturya'da emekçiler, burjuvazinin saldırıları ne olursa olsun ve ileride kurulacak hükümet hangisi olursa olsun, bedel ödemek istemiyorlarsa kendi kabuklarına çekilmekten vazgeçmeli. Diğer ülke emekçileri gibi Avusturya emekçileri de aşırı sağın kandırmacasına kulak vermeden toplumu değiştirmek için gerçek çözüm olan kendi mücadelelerine güvenmeli. LO (27.5.2016)

Sınıf Mücadelesi'nin Sözü

Yüz yıl önce 1916 baharı

Lenin, emperyalizmin savaş suçlusu kapitalizmi teşhir ediyor

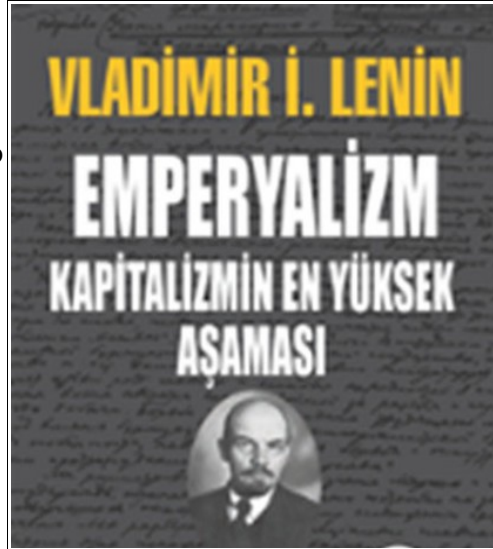
Yüzyıl önce, 1916 ilk baharında Lenin, “Emperyalizm Kapitalizmin En Yüksek Aşaması” broşürünü yazmıştı. Aradan bir yüzyıl geçmiş olmasına rağmen bu eser hala güncelliğini koruyor.

Dünya savaşının ortasında, milyonlarca askerden oluşan ordular, birbirlerini katlederken, en gelişmiş ülkelerin ekonomileri, insanları öldürmeyi amaçlayan silahları üretmeye yönlendirilmişken, bütün yeryüzü savaş harcamalarına itilmişken Lenin şu soruya cevap vermek istiyordu: “Bu duruma nasıl gelindi?” Bugün olduğu gibi, o günlerde de bu felakete ilgili açıklamalar ve gerekçeler bolca vardı. Milliyetçiler karşı tarafı suçluyordu; bazı çevreler suçu, insanın doğasına veya kafayı yemiş bir teröriste yükliyordu; en ağır başlıları ise suçu, siyasi çılgınlığa veya hükümetlerin üzücü inatçılığına bağlıyordu. Lenin ise sorunun kökenlerine değinip kapitalizmin gelişmesiyle büyük güçler arasındaki rekabetin kızıştığını ve bunun sonucu olarak da dünyayı paylaşmak için savaş çıkarttıklarını açıklıyordu.

Tekeller kapitalizmi

Kapitalizmin bir yüzyıllık gelişmesi sonucunda birkaç büyük ülke ile güçlü sanayi ve finans grupları, yani tekeller dünyayı kendi aralarına bölüştüler. Kapitalizmin bu son

aşaması, bir önceki rekabetçi kapitalizme son verip finans kapitalizminin hakimiyetini getirdi. Lenin bu olguyu, geçmişteki imparatorlukların güçlerini ve hakimiyet yöntemlerini andıran emperyalist kelimesiyle açıklıyordu. Lenin’e göre bu aşama; kapitalizmin en son aşamasıydı. Çünkü artık insanlık bu son aşamayı bitirip,

yerine daha üstün bir toplum, yani sosyalist toplumu getirmeliydi.

Lenin, yeryüzünün tamamının nasıl en zengin ülkelerdeki bir avuç para babasının hakimiyeti altına girdiğini açıklayıp, bu ekonomik ortamda, rakip emperyalist güçler arasında savaşın kaçınılmaz olduğunu açıklıyordu. Savaş, kâr peşinde koşan metaların ve sermayelerin yeni pazar bulmak için son çare idi. Çünkü pazar sonsuz olanaklar içermediği için çare, diğer kapitalist rakiplerin pazarlarına girmekti.

İşte 1914-1918 dünya savaşı genç bir emperyalizm olan Almanya için bir zorunluluktur. Yani yaşlı emperyalist sömürge güçleri olan Fransa ile İngiltere'nin aleyhine olan bir kavga idi. Almanya, kendisinin de sömürgelerde kölelere sahip olma hakkını savunuyordu: Fransa ile İngiltere ise mevcut haklarını savunmak istiyordu.

İşte bu nedenlerden dolayı Lenin, ahlaki bahaneler ileri sürüp savaşa karşı çıkmanın doğru olmadığını ve de kapitalizme karşı çıkıp sosyal bir devrim için mücadele etmeden bir sonuç alınamayacağını açıklıyordu. Lenin, ülke savunması bahaneleriyle kutsal birlik siyasetine karşı çıkıp, devrimcilerin “emperyalist savaşı iç savaşa dönüştürmesi” gerektiğini savundu. Yani Lenin, devrimci Alman Karl Liebknecht gibi “esas düşman kendi ülkemizdedir” siyasetini savundu. Bu tavırlarıyla Lenin ve Bolşevikler, pasifistlerin ve reformistlerin inandıkları veya iddia ettikleri gibi 1914 öncesindeki duruma dönmenin mümkün olmadığını ortaya koyuyordu.

Tıpkı Marks'ın, artık kapitalizmin geriye gidip zanaatkarlık ve küçük özel mülkiyet dönemine geri gidemeyeceğini açıklaması temellerinde Lenin de, emperyalizmin eski rekabetçi kapitalizm dönemine geri dönmeyeceğini açıklayıp savaştan, devrim yoluyla

çıkmanın gerekliliğini savundu.

Kapitalist şirketlerin tekelleşmesinin artışı ve de emperyalist devletlerin merkezileşmesinin artışı, 20'inci yüzyılın başlarında, sadece savaflara ve baskılara yol açmakla sınırlı kalmadı. Aynı zamanda, ekonominin giderek tüm dünya çapında toplumsallaştığını ve de özel mülkiyetin artık toplumda bir kambura dönüştüğünü ortaya koydu. Bunu zorla dayatmanın sadece felaketlere yol açacağı çok açıktı.

Kapitalizmin evriminin tarihi, mülksüzleştiren kapitalistlerin de mülksüzleştirmesinin gerekli olduğunu gösteriyor. Bu görevi, sadece işçi sınıfı yerine getirebilir.

Bugün de güncel

Lenin'in kitabı, o dönemde olayların iyice anlaşılması ve sorunların çözümü için çok önemli bir katkıda bulundu. Böylece savaş 1917'de Rus Devrimi ile sonuçlandı ve de bunun etkisi ile kapitalist düzene karşı dünya devrimini hedefleyen bir parti, yani Komünist Enternasyonal kuruldu. Ancak bir yüzyıl önce yazılmış olan bu bröşür, aynı zamanda, bugün yazılan birçok yazıdan çok daha aydınlatıcı bir şekilde günümüzdeki durumu anlatıyor ve daha da önemlisi çok net bir devrimci perspektif sunuyor.

Lenin şunları yazmıştı: "Demir yollarının inşa edilmesi çok basit, doğal, demokratik, kültürel, medeniyet getiren (...) bir durum gibi algılandı. Aslında kapitalist ilişkiler, demiryolu inşaatını bir milyar insanın baskı altına alınması için bir araç haline getirdi. Yani bağımlı ülkelerdeki nüfus, yani dünya nüfusunu yarısı köleleştirildi ve

"medeni" diye adlandırılan ülkelerdeki nüfus ise sermayenin köleleri haline geldi." 2016'da dünyadaki durumu anlatmak için demiryoluna petrolü eklemek ve de köle sayısını beşe çarpmak yeterli.

Lenin, sadece gelişmiş ülke emekçilerine devrim çağrısında bulunmakla yetinmiyor, aynı zamanda emperyalizmin boyunduruğu altında bulundurduğu yüz milyonları bulan, sömürge, yarı- sömürge ve hakimiyet altındaki ülkelerdeki proleter ve yoksul köylüleri de isyan etmeye çağırıyor. Devrimin bu enternasyonalist proleter olgusunu birkaç yıl sonra Rus Devrimi'nin gerçekleşmesi ve Komünist Enternasyonal'in kurulup ilk yıllarda izlediği siyaset ile somut olarak görüyoruz.

Bugün, dünyanın her köşesinin, dünya pazarının bir parçası haline dönüşmesiyle, yeni ülkelerde işçi sınıfının daha da büyümesiyle, emperyalizmin, hakimeyetini koruyabilmesi için Kabil'den ta Bağdat'a kadar sürekli savaş sürdürmesi, Lenin'in yazdıklarının güncelliği kanıtlanıyor.

Finans çevreleri, borsadaki işlemler yoluyla ve devletin onlara sunduğu hizmetlerle servetlerine servet katıyor ve de ne kadar asalak bir burjuvaziye dönüştüklerini yeniden iyice ortaya koyuyorlar.

1916'da büyük ülkelerin küçük ülkeleri nasıl utanç verici bir şekilde sömürdükleri teşhir edilmişti. Bugün de bu eski sömürgeci ülkelerin siyasetleri, Avrupa Birliği ülkelerinin ve de ABD'nin dış siyaseti ve diğer ülkeler arasındaki ilişkileri hiç farklı değil. Hakim sınıfın nasıl asalak bir sınıf olduğunu, nasıl ilerlemeye engel oluşturduğunu, nasıl askeri baskıyı arttırarak,

yayılmacılığı ve gericiliği yayarak ve Lenin'in kendi deyimini ile toplumu nasıl çürüttüğünü, 1914 Dünya Savaşı çok somut olarak ortaya koydu. Lenin, toplumsal olayların nasıl birbirine bağlı olduğunu, sermayenin mantığının ne olduğunu, savaşın ve sınıf mücadelesinin nasıl geliştiğini anlatıp buhrana sürüklenmiş bu dünyada, sosyal devrimin ne kadar yakın olduğunu hissedebildi.

Aradan bu kadar zaman geçmiş olmasına, kapitalizmdeki tüm değişikliklere, geçmiş yüzyılın sayısız felaketlerle dolu olmasına rağmen "Emperyalizm" eseri, yine tüm güncelliğini koruyor. Bu metin bugün de bir Güney Afrika maden işçisine, bir Çinli işçiye, bir Faslı lise öğrencisine veya Roubaix'deki (Fransa'da bir kent) bir işsize şöyle sesleniyor: "İşte bu dünya böyle bir dünyadır ve onu değiştirmek için bunlar yapılmalı." (20.05.2016)

Anma... Anma... Anma...

16 Mayıs 1916 Sykes-Picot Anlaşması Ortadoğu'nun parçalanmasının başlangıcı

Fransız diplomat Picot ve İngiliz meslekdaşı Sykes, 16 Mayıs 1916'da birkaç ay süren müzakerelerden sonra anlaşmayı başardı. Sykes-Picot adıyla bilinen bu uzlaşmanın konusu; Ortadoğu'nun, bugün Lübnan ve Suriye'yi kapsayan bölgenin Fransa tarafından, Irak ve Ürdün'ü kapsayan bölgenin İngiltere tarafından ve Filistin civarının ise uluslar arası işbirliğiyle yönetilecek şekilde üç parçaya bölünmesiydi.

Anlaşma imzalandığında buralar, üç asırdan beri Osmanlı İmparatorluğu'nun topraklarına dahil tek bir bütündü. Bağdat, Şam, Kudüs ve Konstantinopolis (şimdiki İstanbul) gibi bin yıllık büyük şehirler, o zaman hiçbir sınırla ayrılmış değildi ve aralarında çok sayıda sıkı ve sağlam bağ vardı. Fransız ve İngiliz diplomatlarıyla askerleri hızla, sadece kendi emperyalistlerinin ticari ve stratejik çıkarlarına göre bölgeler, daha sonra da ülkeler oluşturdular.

Bu anlaşmalar elbette gizli kaldı. İngilizler ve Fransızlar, çöllerin kabile şeflerinden kentlerin tüccarlarına, milliyetçi Araplardan, İngiliz bakan Balfour'un 1917'de kendilerine Filistin'de Yahudi yerleşim bölgeleri oluşturma sözü verdiği siyonistlere (Filistin'de bir Yahudi devleti kurmayı isteyenlere verilen isim) kadar herkese her şeyi vaat

ediyorlardı. Sonuç olarak herkesi Almanların müttefiki Osmanlılara karşı seferber etmek sözkonusuydu. Almanların, dolayısıyla da Osmanlı İmparatorluğu'nun yenilgisinden sonra İngilizler ve Fransızlar, buralara garnizonlarını, idari birimlerini, muhafızlarını gardiyanlarını, işletmecilerini yerleştirerek, paylaştırılan topraklara sahip oldular.

Anlaşmalar, Fransız ve İngiliz halkları için de gizliydi. Somme ve Verdun savaşları sırasında kazılmış siperlere gömülen askerlerin, şeflerinin daha o an zaferin ertesi günü için petrol boru hatlarını ve kazançlı işleri kendi aralarında paylaştıklarını öğrenemeleri sözkonusu değildi. Ekim Devrimi'nden sonra ortaya çıkan hükümet bütün gizli anlaşmalar gibi bu gizli antlaşmayı da, 1917 kasımında, Petrograd'da yayınladı. Bolşevikler böylece, Lenin'in "*halkın istekleri ile kapitalistlerin çıkarları arasında çelişki*" olarak ifade ettiği, müttefiklerin savaştaki, yağmalama ve dünyayı paylaşma gibi gerçek amaçlarını göstermek istiyorlardı. Ortadoğu sözkonusu olduğunda bu durum çok açık, öfkelerendirici ve isyan ettiriciydi.

Birleşmiş Milletlerin atası olan Milletler Cemiyeti henüz yeni kurulmuştu. Fransız ve İngilizler askerlerini, hak ve hukuk adına

ölmeleri için göndermişlerdi. Bu yeni sömürge sahipliğinden söz edilmiyordu ama Milletler Cemiyeti, güçlü devletlere bu ülkeleri vesayeti altına alma görevini verdi. Bu süreç ne sorunsuz, acı vermeden ne de isyansız geçti. Emperyalistler, kitle katliamı, sürgün, toplama kamplarına gönderme, terör gibi alışlagelmiş yöntemlerini uyguladılar. Örneğin Fransız ordusu, 1925 yılında, Dürzilerin isyanını bastırmak için bombalamak üzere Şam'a kadar gitti.

İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra, mandacılık bitti ama oluşturulan yeni devletler, 1916'da çizilen sınırlar içinde kaldı. Durum, bir taraftan İsrail devletinin kurulmasıyla, diğer taraftan ABD emperyalizmi ve diğer emperyalistler giderek artan müdahaleleri nedeniyle daha da karmaşık hale geldi.

Ortadoğu'daki Batılı askeri müdahaleler sürdü. Müdahaleler, bütün bir bölgenin gerçek anlamda parçalanıp dağılmasına yol açarak günümüze kadar katlanarak arttı. Stratejik ve petrol açısından çok zengin olan bölge üzerinde emperyalist egemenliği ne pahasına olursa olsun sürdürmek, derin bir karmaşaya, karışıklığa yol açtı. Sykes ve Picot beyler, bu durumu başlatan kişilerdir.

Sınıf Mücadelesi Yayınları - BM ICLC - London WC1N 3XX – Fiyatı: 1.5 TL / 50 p - 1 Euro

İnternet Adresi: <http://www.union-communiste.org> – <http://www.sinifmucadelesi.net>

E-mail: contact@union-communiste.org

Altı aylık (6 sayı) abone fiyatı: 9 TL/ 3 Pound. Bir yıllık (12 sayı) abone fiyatı: 18 TL/ 5 Pound.